

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงวินัยและลักษณะการกระทำความผิดกฏจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจราจรทั่วไปในเขตเทศบาลเมืองลำปาง
2. เพื่อศึกษาวินัยการจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยการจราจรกับประเภทและปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการจราจรในเขตเทศบาลเมืองลำปาง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สถิติของผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง ซึ่งกระทำผิดกฏจราจร และถูกจับปรับในช่วงเวลาระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2542 จำนวน 200 ราย โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้กระทำผิดทั้งหมด จำนวน 2,214 ราย ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลถึงลักษณะพฤติกรรมและสาเหตุของปัญหาและหาข้อสรุปเพื่อหาแนวทางแก้ไข

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากแบบสำรวจที่รวบรวมข้อมูลจากสมุดบันทึกการเปรียบเทียบปรับคดีจราจรในแต่ละวัน ซึ่งข้อมูลประกอบไปด้วย

- ก) เพศ อายุ อาชีพ ช่วงเวลาที่กระทำผิด
- ข) พฤติกรรมในการกระทำผิดกฏจราจร และสถานที่กระทำผิด

สรุปผลการศึกษา

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคือ สถิติของผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง ซึ่งกระทำผิดกฏจราจร และถูกจับปรับในท้องที่ สถานีตำรวจอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2542 รวม 200 ราย จากจำนวนผู้กระทำผิดทั้งสิ้น 2,214 ราย

2. ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะนิสัยประจำตัวของผู้ชายคือ ใจร้อน ชอบความรวดเร็ว และตัดสินใจเร็ว

3. กลุ่มของผู้กระทำผิดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่างวัย 25-34 ปี และ 15-24 ปี ซึ่งในช่วงของวัยดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นช่วงของวัยหนุ่มสาว หรือวัยฉกรรจ์ ซึ่งมักเป็นกลุ่มที่มีนิสัยใจร้อน ตัดสินใจเร็ว ขาดความรอบคอบและชอบความสะดวกสบาย

4. อาชีพของผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ ได้แก่ อาชีพรับจ้าง และอาชีพนักศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยหนุ่มสาว และต้องการความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อธุรกรรมงานของคนไปจนถึงการไปให้ทันเวลาเข้าเรียนด้วย

5. ซึ่งช่วงเวลาที่มียอดคดีจำนวนผู้กระทำความผิดมากที่สุดได้แก่ ในช่วงระหว่างเวลา 09.01-12.00 น. และช่วงเวลา 12.01 - 15.00 น. ซึ่งเป็นช่วงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มกวาดค้นจับกุมและตั้งจุดสกัดจับ ตามพื้นที่ต่างๆ ในเขตเทศบาลเมืองลำปาง

6. พฤติกรรมการกระทำความผิดส่วนใหญ่ ได้แก่ การไม่สวมหมวกนิรภัยและฝ่าฝืนเครื่องหมายห้ามจราจรทุกประเภท รวมไปถึงการฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดงด้วย ทั้งนี้ผู้กระทำความผิดในพฤติกรรมดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากว่า ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาวไม่สวมหมวกนิรภัย เนื่องจากความไม่สะดวกสบาย ไม่โก้เก๋ และสาเหตุที่ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรและสัญญาณไฟแดงนั้นก็เนื่องจากความมั่งง่าย ใจร้อน ตัดสินใจเร็ว และชอบความสะดวกสบาย

7. โดยสถานที่ในการกระทำความผิดส่วนใหญ่ จากสถิติการจับกุมพบว่าอยู่ในเขตตัวเมือง ซึ่งมีประชากรหนาแน่น มีการจราจรคับคั่ง อีกทั้ง ยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งด่านสกัดจับตามจุดต่างๆ ทั่วไปอีกด้วย

อภิปรายผลการศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าเป็นหญิง ซึ่งอุปนิสัยของผู้ชายส่วนใหญ่ นั้น เป็นกลุ่มที่ชอบความเสี่ยงมาจากกลุ่มผู้หญิง อีกทั้งยังชอบความท้าทายมีลักษณะใจร้อน ชอบแสดงออกเป็นนิสัยประจำตัวของผู้ชายส่วนใหญ่ซึ่งก็ล้วนแต่เป็นกลุ่มในวัยหนุ่มเกือบทั้งหมด

2. ผู้กระทำความผิดที่มีจำนวนมากที่สุดตามสถิติการจับกุมคือในช่วงระหว่างวัย 25-34 ปี ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงวัยดังกล่าวเป็นวัยทำงานน่าจะมีเวลาว่างสบาย ครอบคอบ แต่กลับมียอดคดีจำนวนผู้กระทำความผิดมากนั้นสืบเนื่องจาก ในวัยดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นวัยทำงานมีอาชีพรับจ้างและต้องออกไปติดต่อธุรกรรมงานของคน ซึ่งก็มักจะถูกจับกุมในช่วงเวลาประมาณ 09.01 - 15.00 น. ทั้งที่ในข้อเท็จจริงแล้วผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่อยู่ในวัย 15-24 ปี ซึ่งเป็นวัยศึกษา และไม่ต้องออกไปติดต่อธุรกรรมงานในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งเป็นช่วงเวลากวดขันจับกุมของเจ้าหน้าที่ด้วย ประกอบไปถึงผู้ซึ่งอยู่ในวัย 15-24 ปีนั้น จะกระทำความผิดในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน คือ ตั้งแต่ 06.00-09.00 น. และ 15.01-18.00 น. ซึ่งมักได้รับการผ่อนผันหากถูกจับกุม อีกทั้งเป็นช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องอำนวยความสะดวกในการจราจรและไม่ใช้ช่วงเวลากวดขันจับกุมด้วย

3. จากสถิติผู้ถูกจับกุมพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่กระทำความผิดคือ ผู้มีอาชีพรับจ้างกว่า ร้อยละ 60 สาเหตุเนื่องมาจากผู้มีอาชีพรับจ้างต้องการความเร่งด่วนในการติดต่อราชการงาน ให้สำเร็จรวดเร็ว รวดเร็ว ซึ่งผู้มีอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่ล้วนอยู่ในวัย 25-34 ปี มักกระทำผิดในช่วงเวลาทำงานคือตั้งแต่ 09.01 ไปจนถึงเวลา 15.00 น. และมักกระทำความผิดในพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่ง และเป็นย่านติดต่อธุรกิจการค้าคือ ในเขตตัวเมืองนั่นเองมีเจ้าหน้าที่ตำรวจกวดขันการจับกุมและตั้งจุดสกัดจับอยู่ทั่วไป ซึ่งหากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มข้าราชการ ซึ่งมีสถิติผู้ถูกจับน้อยมากนั้นก็เนื่องมาจากข้าราชการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยที่มีวุฒิภาวะสูงมี ความสุขุมรอบคอบมากกว่า เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย เกรงว่าหากกระทำความผิดและถูกจับกุมแล้วจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกตำหนิจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานได้ อีกทั้งส่วนราชการของเทศบาลเมืองลำปาง ส่วนใหญ่นั้นอยู่ในเขตรอบนอกที่ไม่มีการจราจรคับคั่งในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนมากเท่าไร จึงทำให้ในกลุ่มของอาชีพข้าราชการ กระทำความผิดน้อยมาก

4. ช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิดนั้น อยู่ในช่วงระหว่างเวลา 09.01-12.00 น. และ 12.01 - 15.00 น. ซึ่งเป็นชั่วโมงทำงานและเป็นช่วงกวดขันการจับกุมเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการออกมาติดต่องานของผู้มีอาชีพรับจ้าง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิดมากได้แก่ ช่วงชั่วโมงเร่งด่วนคือ 06.00-09.00 น. และ 15.01-18.00 น. แต่หากผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจึงได้รับการผ่อนผัน และไม่ใช้ช่วงเวลากวดขันจับกุม อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องคอยอำนวยความสะดวกในด้านการจราจรด้วยแล้ว ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้มีจำนวนสถิติผู้ถูกจับกมน้อย แต่ข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งนั้น ก็ถือว่าในช่วงเวลาค่ำถึงเช้าคือช่วงระหว่างเวลา 18.01-05.59 น. นั่นก็เป็นช่วงที่มีการกระทำความผิดมากเช่นกันแม้ว่าจะมีผู้ใช้รถยนต์น้อย แต่หากคิดจำนวนผู้กระทำความผิดเป็นเปอร์เซ็นต์เฉลี่ยเทียบกับช่วงเวลาในชั่วโมงเร่งด่วนและชั่วโมงทำงานแล้ว เชื่อว่าในช่วงเวลาค่ำไปจนถึงช่วงเวลาเช้านั้นต้องมีจำนวนผู้กระทำความผิดเป็นเปอร์เซ็นต์สูงมาก โดยอาจจะยังสังเกตได้ว่าการเกิดสถิติอุบัติเหตุที่มีผู้บาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต ในแต่ละครั้งนั้นส่วนใหญ่เกิดในช่วงเวลาค่ำถึงเวลาเช้าและตรงข้ามกับอุบัติเหตุซึ่งเกิดในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนและชั่วโมงทำงานแม้ช่วงเวลาดังกล่าวจะมีสถิติอุบัติเหตุสูงแต่ก็เป็นอุบัติเหตุที่ไม่ถึงกับมีผู้บาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตแต่อย่างใด

5. พฤติกรรมของผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ คือ การไม่สวมหมวกนิรภัย ฝ่าฝืนเครื่องหมายห้ามการจราจร และฝ่าสัญญาณไฟแดง ซึ่งเป็นผลมาจากผู้กระทำความผิดดังกล่าวส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว ซึ่งต้องการความสะดวกสบายและคิดว่าการสวมหมวกนิรภัยนั้นไม่ไ้เก้ มีอาชีพรับจ้างและเป็นนักศึกษา ซึ่งต้องการความรวดเร็วในการติดต่อธุระและนักศึกษาไม่สะดวกในการนำหมวกนิรภัยไปยังสถานศึกษาด้วย อีกทั้งช่วงวัยและช่วงเวลาก่อทำความผิดดังกล่าวมีอุปนิสัย ใจร้อน มักรายและต้องการความสะดวกสบาย จึงทำให้ฝ่าเครื่องหมายห้ามการจราจร และฝ่าสัญญาณไฟแดงเป็นประจำ ซึ่งหากเมื่อถูกจับกุมแล้วก็มักจะอ้างว่าไม่ทราบ

หรือไม่เห็นเครื่องหมายห้ามการจราจรหรือสัญญาณ ไฟแดง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ อาศัยเส้นทางดังกล่าวสัญจรอยู่เป็นประจำ

6. สถานที่กระทำความผิดจากสถิติผู้ถูกจับกุมพบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในเขตตัวเมือง ซึ่งมีประชากรหนาแน่นมีการจราจรคับคั่ง มีการตรวจตราจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งในตัวเมืองส่วนใหญ่เป็นศูนย์กลางความเจริญต้องอาศัยความเร่งรีบ ความสะดวกรวดเร็ว เพื่อความได้เปรียบในธุรกิจของตน ซึ่งข้อที่น่าสังเกตก็คือในช่วงพื้นที่เขตเทศบาลรอบนอกนั้นก็มิผู้กระทำความผิดกฏจราจรมากเช่นกัน แต่เนื่องจากว่าไม่มีการกวดขันจับกุม และตั้งจุดสกัดจับทำให้มีจำนวนสถิติผู้กระทำความผิดและถูกจับกมน้อยในพื้นที่รอบนอกดังกล่าว และข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลรอบนอกนั้นมักเป็นอุบัติเหตุที่รุนแรงมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเสมอ

7. จากผลการวิเคราะห์ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ในเขตเทศบาลเมืองลำปางนั้นพบว่า ตามจุดสำคัญต่างๆ มีปริมาณของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ในบรรยากาศสูง ซึ่งในจุดสำคัญดังกล่าว ล้วนเป็นจุดที่มีการจราจรคับคั่ง ต้องการความเร่งด่วนในการเดินทางและมีการกระทำความผิดกฏจราจรสูงในช่วงเวลา และในสถานที่ดังกล่าว ซึ่งหมายถึงหากมีการกระทำความผิดกฏจราจรสูง ในบริเวณใดก็จะปรากฏว่าในบริเวณดังกล่าวนั้นมีปริมาณ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์สูง ซึ่งก็คือปัญหาสิ่งแวดล้อมประการหนึ่งนั่นเอง

กล่าวโดยสรุป คือ อายุของผู้กระทำความผิดมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการกระทำความผิดจริง โดยที่ในช่วงเวลากลางคืนมีผู้กระทำความผิดกฏจราจรมากกว่าในช่วงเวลากลางวัน แม้จะปรากฏตามสถิติการถูกจับกุมว่ามีจำนวนผู้ถูกจับกมน้อยกว่า อีกทั้งอาชีพยังมีส่วนสำคัญต่อการกระทำความผิดและก่อให้เกิดปัญหาการจราจร และในช่วงชั่วโมงที่มีการจราจรเร่งค่วนนั้นมีการกระทำความผิดกฏจราจรมากกว่าในช่วงเวลาอื่น แม้ว่าจะปรากฏตามสถิติการถูกจับกุมว่ามีจำนวนผู้ถูกจับกมน้อยกว่าในช่วงเวลาทำงานก็ตาม และวินัยในการจราจรกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการจราจรมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. วิทยุหนุ่มสาว และอาชีพรับจ้างมีจำนวนผู้กระทำความผิดกฏจราจรสูงผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจควรให้การดูแลและกวดขันจับกุมอย่างต่อเนื่อง และภาครัฐควรมีการส่งเสริมในเรื่องวินัยการจราจรและสร้างนิยมในการสวมหมวกนิรภัย

2. ในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน และในช่วงเวลาค่ำถึงเช้ามืดผู้กระทำผิดกฎจราจรคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เฉลี่ยสูงจากจำนวนผู้ใช้รถใช้ถนน และอุบัติเหตุในช่วงเวลาดังกล่าวมักเป็นอุบัติเหตุที่รุนแรงมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตอยู่เป็นประจำ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ไว้คอยกวดขันจับกุมส่วนหนึ่ง และประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในช่วงเวลาดังกล่าวควรใช้ความระมัดระวังสูงกว่าปกติ

3. ในเรื่องสถานที่กระทำความผิดนั้นแท้จริงแล้ว ไม่ได้อยู่ในเขตตัวเมืองเพียงอย่างเดียว หากแต่ในเขตรอบนอกก็มีจำนวนผู้กระทำความผิดสูงเช่นกัน ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจควรจัดเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งเข้ามาคอยดูแล ตรวจตรา กวดขัน ตั้งจุดจับกุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อลดสถิติอุบัติเหตุที่มักเป็นอุบัติเหตุที่รุนแรง

4. จากผลการศึกษาในบริเวณที่มีปริมาณของก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์สูงปรากฏว่าในบริเวณดังกล่าวนั้นมีการกระทำความผิดกฎจราจรสูงด้วย ซึ่งหากมีการกวดขัน ควบคุม หรือสร้างจิตสำนึกในการให้ความเคารพวินัยในการจราจรมากขึ้น ก็จะสามารถลดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ให้เบาบางลงไปได้ อีกทั้งหากมีการจัดการจราจรให้คล่องตัวในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน การสร้างถนนหนทางหรือการจัดระเบียบตึก บ้าน อาคารสถานที่ที่มีส่วนที่จะทำให้ปริมาณของก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ลดลงไปได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับพื้นที่เมืองใหญ่หรือเขตเทศบาลอื่นๆ ทั้งในเรื่องเพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่กระทำความผิด ตลอดจนพฤติกรรมและสถานที่กระทำความผิดมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาแนวทางแก้ไข

2. ควรมีการรวบรวมข้อมูล ผู้ที่กระทำความผิดแล้วถูกว่า กล่าวตักเตือน ซึ่งส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดนั้น ไม่ถูกจับกุมและเปรียบเทียบปรับจึงทำให้ไม่มีประวัติหรือพฤติกรรมการกระทำความผิดในลักษณะต่างๆ

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดกฎจราจรไม่ว่าในเรื่อง ร่างกาย ธรรมชาติ พื้นผิวถนน อุณหภูมิอารมณ์ หรือปัจจัยที่อาจจะเกี่ยวข้องได้

4. ควรมีการศึกษาวินัยในการจราจรเปรียบเทียบกับปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ในสถานที่อื่นๆ รวมไปถึงมลภาวะทางเสียงด้วย